

tage en nøjagtig Fortegnelse over, hvormeget denne Lov med Hartornet som Maalestof vil indbringe af Lehn, Stamhuse, Majorater osv., som ikke gaae over til Selveindom, saa skal det nok staae fast, at der her i Landet er store Eiendomme, som aldrig ville kunne rammes ved denne Beskatningsmaade. Da Loven imidlertid dog er en Lettelse for de Mange, som med smaa Midler og under trykkende Forhold maae see at komme i Besiddelse af en Eiendom, saa kan jeg ikke andet end stemme for den; men jeg har begjært Ordet for at udtale, at jeg ingenlunde hermed anseer denne Reform for endelig afsluttet; enten maa Fæstevæsenet og Lehnsvæsenet ophøre, eller ogsaa maa, dersom man vil beholde Lehn- og Fæstevæsenet, denne Skat afløses af en Indkomstskat, der er den eneste, som kan ramme disse betydelige Eiendomme i Landets frugtbareste og meest productive Egne.

S. M. Petersen: Forinden man gaar til den endelige Afstemning over dette Lovforslag, maa man erindre sig, hvorledes det Forhold, der herved skal undergaae en meget stor Forandring, fortiden er. Jeg tænker her nærmest paa de Forandringer, der angaa de større Pengeomsætninger; der er mange Smaating, som ogsaa ere blevne forandrede, men ved dem dreier det sig ikke om betydelige Summer. Det er 1ste Classes Papir, der hidtil hovedsagelig har bragt Stempelafgiften tilveie, og det er ganske rigtigt, hvad den sidste ærede Taler sagde, at Stempelafgiften ikke har været anvendt paa Fæstegodserne, men det var Selveierne, der maatte betale til Skjoder og alle andre Udkomstdocumenter paa faste Eiendomme, der skulde udfærdiges paa 1ste Classes Papir, samt til Kjøbecontracter, men deri er skeet en heel Forandring. Naar en Grundeier maatte laane Penge og skulde derfor give Pant i sin Eiendom, har han ligeledes maattet udfærdige Documenter paa 1ste Classes Papir, og hvergang Gjælden er bleven ham opsagt, har han enten maattet transportere den eller skrive en ny Obligation paa samme Classes Papir. Her er derimod skeet den Forandring, at disse Documenter skrives paa 2den Classes Papir; det er en ganske overordentlig

stor Forandring og Lettelse, og det skulde derfor virkelig gjøre mig ondt, dersom Mange ved Afstemningen vilde følge den ærede Rigsdagsmand for Solbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Det kan vel være, at den ærede Rigsdagsmand har Ret i, at der kan gives en bedre Stempellov, men naar vi have liggende for os et Lovforslag, som vi erkende for at være overordentlig meget bedre end den Lov, vi have, saa kan det ikke nytte at sige, at den dog ikke er saa god, som vi kunne ønske den; det er efter min Mening ikke rigtigt. Det ærede Medlem taler om Transportfrihed, og jeg er fuldkommen enig med ham i, at Transportfrihed er et stort Gode; kunde vi have faaet Loven saaledes, at Pantebreve skulde skrives paa det Papir, som nu i Lovforslaget er bestemt, og der ved Siden deraf var givet Transportfrihed, saa vilde jeg have anseet det for et overordentlig stort Gode; men man har jo ikke kunnet see nogen Mulighed for at sætte det igjennem, og jeg anseer det dog for bedre at kunne skrive Gjældsbreve og Panteobligationer paa 2den Classes Papir, uden at have Transportfrihed; end at skulle skrive dem paa 1ste Classes Papir og have Transportfrihed. Jeg kan forøvrigt ikke see, hvorledes man overhovedet ved en Stempellov skulde kunne fyldestgjøre det ærede Medlems Ønske, som jeg især rigt ikke forlaster; jeg kan begribe, at man kan bortkaste Stempelpapirbeskatningen og tilveiebringe en tilsvarende Skat paa Indtægten eller paa anden Maade, men jeg kan ikke forstaae, at man vil beskatte Papiret og dog sige, at det ikke er Papiret, men Formuen, man vil beskatte. Jeg kan ikke troe, at det er muligt, at Sagen kan udføres paa den Maade, som det ærede Medlem omtaler som den ønskelige. Er der en Mulighed for at have hele Stempelstatten og at tilveiebringe en tilsvarende Sum, f. Ex. gjennem en Indtægtskatskat, saa skal jeg ikke have Noget derimod; men vi maae ikke glemme, at derom er ikke Spørgsmaalet her; her er Spørgsmaalet, om vi vilde modtage dette Lovforslag hellere end at beholde den Lov, vi nu have. Naar Spørgsmaalet om at have hele Stempelstatten og istedetfor at indføre en Indkomstskat blev reist, saa var det dog meget muligt, at det vilde finde en saadan Modstand,